

Les i dette nummer om:

- Interkommunion **s. 1**
- Eiendomsrett til eukaristien **s. 2**
- Religionsdialog **s. 2**
- Kontrollbehov **s. 3**
- Gråsoner **s. 4**

og litt til, sakset fra fjern og nær

Nyhetsbrev nr. 4/2003

"Også vi er KirkeN"

Leserne vil registrere at at det har skjedd en navneendring til "Også vi er KirkeN". Denne lille navneforandringen ble vedtatt uten diskusjon på årsmøtet for å presisere enda tydeligere hva vi er. Av formelle årsaker kan vi ikke kalle oss en katolsk organisasjon – selv om bare katolikker er med i vårt fellesskap, men vi kan altså se oss selv som en del av Kirken. Det er en tydeliggjøring vi er glad for. Vår nye logo er laget av søster Agnes.

Redaktør Per Bang

OVEKs webadresse: <http://folk.uio.no/palk/ogsaaavierkirke.htm>

Interkommunion – et sårt punkt for mange

Under det store kirkemøtet i Berlin var den fromme ulydigheten ikke til å stoppe. For den forrettende katolske presten resulterte det i ekskommunisering

På møtet i Berlin i vår var problemet med felles kommunion for alle kristne hovedpunktet, og det deltakerne opplevde var at den stadig fortsatte bevegelsen for en from ulydighet ikke er til å stoppe. Medlemmer av vår tyske søsterorganisasjon var sterkt fremme her og kunngjorde i forkant hva de ville demonstrere for – mot sterke advarsler fra biskopelig hold som truet med sanksjoner mot ulydige prester. Det hjalp lite. Tusener gikk frimodige til kommunion i "andre" kirker enn sine egne.

Demonstrasjonen skjedde ikke uten mottiltak. Den forrettende katolske presten ble ekskommunisert. For en stund, påstår de som kjenner maktens apparat, så vil han bli innsatt igjen. Og vil forhåpentlig fortsette med det som er en samvittighetssak for ham. Og for mange med ham.

Representanter fra mange trossamfunn

Det som vakte spesiell oppmerksomhet var professor Hans Kung med sin visjon av verdens store religioner i en ny helhet. Til stede var også Dalai Lama, den arabiske katolske patriarken fra Jerusalem, en rabbi fra Israel og en prominent palestinsk sjeik. Møtet sluttet med en invitasjon til den neste kongressen - en invitasjon som ble båret frem av den katolske biskopen i Ulm og den lutherske biskopen i Hannover, som for øvrig er en kvinne.

- Opp til legfolket

I et av sine foredrag sa professor Kung at "Vi er ikke villig til å vente ytterligere 30 år. Hvis legfolket hadde kunnet avgjøre denne saken ville den være avgjort for lenge siden. Det er legfolket som må avskaffe kleresiets forbud mot felles kommunion, slik som legfolket også har løst spørsmålet om prevensjon. Hadde Jesus vært her i dag og sett at kirkesamfunnene med sin maktstruktur og sine dogmer står i veien for hverandre foran Jesu hellige måltid, som han selv innstiftet, så ville han gå frem som han gjorde med pengevekslerne foran templet".

(Kilde: **Wir sind Kirche 12.08.03**)

Hvem har eiendomsretten til eukaristien?

- Er eierskap kriteriet for å kunne ta del i nattverden?, spør pastor Gerry Reilly i en kommentar til pavens rundskriv om eukaristien

Pavens rundskriv fra påsken 2003 er en vakker og dypt from betraktning, skriver den engelske presten i "The Tablet". Men rundskrivet er også en beskrivelse av et lukket system som ikke gir adgang for andre, hevder han. Nøkkelen til denne forståelsen av *Ecclesia de Eucharistia* ligger i en enkelt setning: "Eukaristien er den kostelige eiendom Kirken har på sin vei gjennom historien". Men skal eierskap og eiendomsrett være kriteriet for å kunne ta del?, spør pastor Gerry Reilly.

Reilly fremhever i stedet brødet og vinen som Herrens: "Jeg har alltid betraktet sakramentet som en Guds gave til oss, og jeg kan ikke sette noe piggrådgerde rundt korset. Keltisk liturgi la for mange hundre år siden vekt på at dette ikke er Kirkens alterbord, men Herrens. Det skal stå dekket for alle dem som elsker Ham og lengter etter å elske Ham enda mer, så kom, du som har megen tro og du som har liten tro, du som ofte er gjest her og du som sjelden er her, du som har forsøkt å følge Herren og du som har feilet. Det er Hans vilje at du som ønsker det skal møte Ham her". Reilly var opprinnelig katolsk prest, men er i dag prest i den anglikanske kirken.

(Kilde: [The Tablet](#), våren 03)

Om å flytte grensemerker

En anglikansk prest skriver i "The Tablet" at "Vi i Church of England anerkjenner uten forbehold de katolske sakramentene, og vi deler gjerne våre sakramenter med alle kristne - kunne bare Romerkirken vise den samme generøsitet!"

Peter Elliott, prest i Durham, har i årevis håpet på en reunion mellom Canterbury og Roma, men nå, skriver han, "ser jeg at uansett hvilke innrømmelser vi anglikanere gjør, så fortsetter Roma å flytte grensene lenger ut. Mitt håp er at folk til slutt begynner å innse det håpløse i vår adskilthet, og begynner å "vote with their feet". På norsk betyr det "å handle". For eksempel ved selv å velge i hvilken kirke de mottar kommunionen.

([The Tablet](#), 14.06.03)

Religionsdialog på ypperste hold

Betraktninger inspirert av Marcus Borgs bok "Jesus and Buddha – the parallel sayings"

Av [Per Bang](#)

På en øy i Mekongdeltaet i Vietnam ligger et buddhistkloster. I haven rundt klosteret står enorme statuer av to menn. Hver av dem har en arm rundt den andres skulder, og de to smiler lykkelig mot hverandre. Den ene er Jesus, den andre er Buddha. Buddha levde 500 år før Jesus, her er de jevnaldrende og – skulle man tro – likeverdige. Ingen av dem later til å ha noe ønske om å omvende den andre.

Ikke-ekskluderende kristen

Foran meg har jeg en nydelig bok som heter "Jesus and Buddha – the parallel sayings". Forfatteren er Marcus Borg, som er Jesus-forsker, og hva han selv kaller en "non-exclusivist Christian", noe vi kan oversette med "ikke-ekskluderende". La oss si at han kjenner igjen sann hellighet og hellig sannhet i andre religioner. Som han skriver om Jesus og Buddha: "De to vil nikke gjenkjennende til hverandre når de møtes. Hvis de ikke for lengst har møtt hverandre".

>>>

>>>

Paralleller

Her er noe av det de sa:

Jesus: Gjør mot din neste det du vil din neste skal gjøre mot deg.

Buddha: Betrakt andre som deg selv.

Jesus: Hvis noen slår deg på ditt høyre kinn, så vend ditt andre kinn til ham.

Buddha: Hvis noen skulle gi deg et slag med sin hånd, eller en stokk eller med en kniv, så skulle du ikke ønske vondt over ham og heller ikke si vonde ord.

Jesus: Vår far i himmelen lar solen skinne på gode som på onde.

Buddha: Solen og månen lyser både på ham som gjør godt og ham som gjør ille.

Jesus: Alle som lever og tror på meg skal aldri dø.

Buddha: De som har tilstrekkelig tro på meg og nok kjærlighet til meg, de skal alle komme til himmelen.

Jesus gikk på vannet, om Buddha heter det at han gikk på vannet som om det var det tørre land.

Noe å lære?

Er det mer å si, annet enn at Paven har besøkt og bedt i både synagoger og moskeer? Og at det er lov å undre seg, ja i grunnen en plikt å undre seg, og huske at Herrens veier er uransakelige. Og at mange av dem kjenner vi ikke.

For å være krystallklar: Verken Marcus Borg eller "Også vi er Kirken" fabler om en sammensmelting av kristendommen og andre verdensreligioner. Men vi ser en ansvarlig og fordomsfri dialog som en nødvendighet i vår verden av i dag. Å innbille oss at vi ikke har noe å lære – det må da være vranglære – ikke sant?

Hørt i Westminster Cathedral

Søndag 28. september ble høymessen i Westminster Cathedral i London lest av Mgr. Mark Langham, som blant andre kloke ting sa noe om kontroll, og vårt meget menneskelige ønske om å kontrollere mest mulig

Av Per Bang

"Som vi vet har Kirken gjort dette til sin spesialitet", sa han. "Gjennom hele sin historie har den krevet en eksklusiv rett til å kontrollere adgangen til Gud. Ja, helt fra begynnelsen har vi hørt at disiplene ønsket å reservere Guds ånd for seg selv. Som bortskjemte skolebarn fløy de til Jesus og ba ham stanse andre, fordi det var disiplene som var de første hos Ham. Kirken har alltid stått overfor denne fristelsen til å begrense og kontrollere Guds veier. I vår katolske tradisjon, hvor loven og forskriftene betraktes som vesentlige elementer i Kirkens liv, er faren til stede for at man bruker loven for å beholde kontrollen. Kirkens lovregler som var ment som en guide til det åndelige liv, blir på en måte brukt til å undertvinge kjærligheten. For autoritetene blir Den hellige Ånd den skyldige her, den Ånden som blåser hvor den vil og som alltid er kreativ. Du kan ikke gjemme denne Ånden i en flaske, den springer også utenfor den kirkelige strukturen. Og hvis du er opptatt av å være en kontroll-freak, så er dette frustrerende."

Mgr. Langham fortsatte: "I evangeliet gir Gud oss en solid lekse: hvordan våger dere å forsøke å sette grenser for de veier Gud fører i sin Kirke? Hvordan våger vi å si at Guds kjærlighet finner du på *denne* veien, men ikke på noen annen? Som en klok biskop sa en gang: la oss snakke om hvor nåden *er*, ikke om hvor den *ikke* er. Hvis vi som Kirke og som enkeltmennesker nekter å se Guds tilstedeværelse på nye veier, og nekter å høre Hans ord fra andre lepper enn våre egne, da begår vi en synd. Gud er etter sin natur alltid i bevegelse utover. Kjærlighet er alltid ekspansiv, aldri eksklusiv".

Utålmodighet er en dyd

Ifølge "The Tablet" er det en økende irritasjon hos katolske legfolk over det forhold at mens de på en rekke andre områder blir konsultert før det treffes en avgjørelse som direkte angår dem, så skjer det aldri i Kirken. Hvis Kirken mener det alvorlig med samarbeid er det påkrevet å lære av lege institusjoner.

(The Tablet, 09.08.03)

Lys i gråsonen?

"Også vi er kirken" tok opp spørsmålet om nattverd til skilte og gjengifte på høstens seminar. En overgang fra tribunalet for å oppløse ekteskapet, til en samtale mellom ektefeller og prest, ble nevnt

Av Per Bang

Som mange katolikker sikkert vet er Kirkens regelverk for ekteskap og skilsmisse omgitt av en barmhjertig gråsoner hvor noen (eller mange?) prester tenker og handler pastoralteologisk og ikke moralteologisk når de blir konfrontert med enkeltmenneskers vanskelige virkelighet. Kanskje det er nødt til å være slik, i alle fall i mange år framover, før reformtanker får gjennomslag. Vi har et parallelt fenomen som illustrerer hva jeg mener: prevensjon er offisielt forbudt, men i det virkelige liv, i alle fall i det meste av Nord- og Vest-Europa og USA, er debatten om bruk av prevensjon for lengst tilbakelagt. Paven sier NEI, biskoper og prester sier minst mulig, og legfolket avgjør selv dette spørsmålet som handler om deres mest intime liv.

"Også vi er Kirken" hadde spørsmålet om nattverd til skilte og gjengifte på agendaen på vårt seminar i Mariakirken på Stabekk i november, og det var helt tydelig at "gråsonerpraksis" er kommet for å bli. Den korrekte og noe besværlige veien er som vi vet, å søke om å få ekteskapet erklært ugyldig fordi en eller begge av partene har tatt et forbehold om at hvis det ikke fungerer, kan man jo alltid skille seg. Med et slikt forbehold går man ikke for alvor inn i et kristent ekteskap og dermed er man altså ikke gift.

Ekteskap med forbehold

Men det hender også at ekteskapet selv avgår ved døden, som en nå avdød katolsk prest i Norge ordla seg ved en anledning. Da kan de to som har lidd skipbrudd velge den utveien som faktisk tilbys i dag, vet at de innrømmer å ha tatt dette forbeholdet. Det er eksempler på at denne veien blir lagt til rette i samtaler mellom ektefeller og prest.

På seminaret kom dette klart fram, og også et ønske om at denne måten å ordne seg på i tidens løp må bli akseptert i stedet for at man tviholder på et tribunal av fremmede mennesker. Opplyste ektefeller må selv kunne definere sin egen situasjon etter sin egen samvittighet – den vi har rett og plikt til å følge!

En offisielt gjennomført endring, med kuriens aksept, vil opplagt ta tid, men slik situasjonen er i vår del av verden i dag kan det neppe være noen topp prioritet for "Også vi er Kirken". Vi får være glade for at dagens praksis åpner en vei til kommunionen som før var stengt. Det er andre ting som er viktigere enn å låse opp dører som står på klem.

Tema for neste seminar i regi av Også vi er Kirken, er ØKUMENIKK OG INTERKOMMUNION. Mer informasjon om dette følger i neste nyhetsbrev.